

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА КЛІНІЧНОЇ ЛАБОРАТОРНОЇ ДІАГНОСТИКИ
КАФЕДРА БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ ТА ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ**

**IV науково-практична міжнародна
дистанційна конференція**

**«СУЧАСНІ ДОСЯГНЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ КЛІНІЧНОЇ
ЛАБОРАТОРНОЇ МЕДИЦИНИ У ДІАГНОСТИЦІ ХВОРОБ ЛЮДИНИ
ТА ТВАРИН»**

**28 березня 2024 року
ХАРКІВ – Україна**

УДК 616-074 (075.8)/614.9-636.09

Редакційна колегія: Заслужений діяч науки і техніки України, проф. Котвіцька А. А., проф. Владимирова І. М., проф. Єрмоєнко Р.Ф., проф. Кравченко В.І., доц. Ващик Є.В.

Укладачі: проф. Єрмоєнко Р.Ф., доц. Ващик Є.В., доц. Матвійчук О.П.

Посвідчення Державної наукової установи «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» № 597 від 11.12.2023 р.

Сучасні досягнення та перспективи клінічної лабораторної діагностики у діагностиці хвороб людини та тварин: матеріали IV науково-практичної міжнародної дистанційної конференції, м. Харків, 28 березня 2024 р. Х. : НФаУ, 2024. 152 с.

Збірник містить матеріали IV науково-практичної міжнародної дистанційної конференції «Сучасні досягнення та перспективи клінічної лабораторної діагностики у діагностиці хвороб людини та тварин». В матеріалах конференції розглянуто сучасні проблеми лабораторної діагностики: питання управління організації лікувально-діагностичної діяльності, організації лабораторної служби, контролю якості лабораторних досліджень; дослідження гемостазу; оцінка гормонального стану; біохімічні дослідження; визначення онкомаркерів; клінічна імунологія та імунопатологія; лабораторна генетика; молекулярно-біологічні дослідження вірусних, бактеріальних та грибкових інфекцій; клінічна та лабораторна діагностика хвороб тварин; патологія, онкологія і морфологія тварин; ветеринарна мікробіологія, вірусологія, епізоотологія, інфекційні хвороби та імунологія; паразитологія та інвазійні хвороби тварин; ветеринарна токсикологія та фармакологія; ветеринарна хірургія; ветеринарне акушерство, гінекологія та андрологія; ветеринарно-санітарна експертиза, якість та безпечність продукції тваринництва; біотехнології у ветеринарній медицині

Для широкого кола наукових і практичних працівників медицини та фармацевтики.

UDC 616-074 (075.8)/614.9-636.09

Editorial board: Honored worker of science and technology of Ukraine, prof. Kotvitska A. A., prof. Vladymyrova I. M., prof. Yeromenko R.F., prof. Kravchenko V.I., ass. prof. Vashchik.

Compilers: prof. Yeromenko R.F., ass. prof. Vashchik, ass. prof. O.P. Matviichuk.

Certificate of the State scientific organization «Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information» № 597 dated 11.12.2023.

Modern achievements and prospects of clinical laboratory diagnostics in the diagnosis of human and animal diseases : collected papers of IVth scientific and practical international distance conference, Kharkiv, March 28, 2024. Kh. : NUPh, 2023. 152 p.

Collected papers includes the materials of IVth scientific and practical international distance conference "Modern achievements and prospects of clinical laboratory diagnostics in the diagnosis of human and animal diseases" In the materials of the conference were considered modern problems of laboratory diagnostics: management issues of the organization of medical and diagnostic activities, organization of laboratory services, quality control of laboratory research; research on hemostasis; assessment of hormonal status; biochemical research; determination of tumor markers; clinical immunology and immunopathology; laboratory genetics; molecular biological studies of viral, bacterial and fungal infections; clinical and laboratory diagnosis of animal diseases; pathology, oncology and morphology of animals; veterinary microbiology, virology, epizootology, infectious diseases and immunology; parasitology and invasive animal diseases; veterinary toxicology and pharmacology; farriery; veterinary obstetrics, gynecology and andrology; veterinary and sanitary examination, quality and safety of animal husbandry products; biotechnology in veterinary medicine

For a wide audience of scientific and practitioners of medicine and pharmacy.

UDC 616-074 (075.8)/614.9-636.09

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ № 1. ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА ХВОРОБ ЛЮДИНИ

Bogatyrova O.O., Naboka O.I., Filimonova N.I. Study of antimicrobial activity of <i>Lavandula angustifolia</i> extracts using in vitro conditions.....	11
Komissarova Y.Y., Dolzhykova O.V. The role of hormones in the pathogenesis of abnormal uterine bleeding and endometrial hyperplasia.....	12
Lul'ko S., Savytskyi I. Proteolytic systems in the pathogenesis of benign prostatic hyperplasia.....	13
Matviichuk O.P., Yeromenko R.F., Matviichuk A.V., Yaremenko V. Determination of ghrelin range as an indicator of hormonal and metabolism disorders.....	14
Ostapets M.O., Khomiak O.V., Yartseva M.O., Sochyńska A.M., Kustenko M.O. Prevention of the botulinum toxin tolerance development among patients.....	15
Reva T.V., Reva V.B. Biochemical markers of the progress of gastroesophageal reflux disease in patients with duodenogastric reflux.....	17
Tarapata Michael, Kukhtenko Oleksandr. Short-term intensive fasting in activation of immune system.....	19
Tishchenko I., Filimonova N., Dubinina N., Misiurova S., Koshova O., Peretyatko O. The influence of microflora on the pathogenesis of allergic diseases.....	21
Yartseva M.O., Khomiak O.V. Prognostic value of certain types of herpes infection diagnostics in the development of cytopenic syndrome in children.....	23
Атаєва А.В., Філіпцова О.В. Застосування парфумів у повсякденному житті.....	24
Бондаренко С.Є., Висоцький О.В., Леонтєва Ф.С., Туляков В.О., Морозенко Д.В. Гусаков І.В. Лабораторні маркери системи гемостазу у пацієнтів з вогнепальними пораненнями кісток та суглобів.....	25
Винокурова А.В., Іваненко Т.В. Характеристика експресії генів, що беруть участь у передачі сигналів інсуліну при розвитку експериментального цукрового діабету 2 типу.....	26
Гаркуша Є.Є., Сідашенко О.І. Поширення алергічних захворювань у дітей та їх діагностика.....	27
Демченко А.В., Котляревська Е.В. Організація роботи клініко-діагностичної лабораторії.....	29
Должикова О.В., Єрмоменко Р.Ф. Значення маркерів запалення у пацієнтів з гіпертензією.....	30
Єрмоменко Р.Ф., Литвинова О.М. Динаміка показників ліпідного спектру крові у хворих на артеріальну гіпертонію.....	32
Калашнік К.Ю., Філіпцова О.В. Вплив ботулінічного токсину типу А на якість життя пацієнтів після лікування зморшок на обличчі.....	33
Карабут Л.В., Єрмоменко Р.Ф., Матвійчук О.П. Актуальність анемії в клінічній практиці.....	33
Карабут Л.В., Литвинова О.М., Матвійчук О.П. Діагностичні аспекти хронічного гломерулонефриту.....	34

Карабут Л.В., Матвійчук О.П., Мукиєнко Л. Питання етіології жовчокам'яної хвороби.....	35
Карабут Л.В., Матвійчук О.П., Остапець М.О. Показник відносної щільності сечі в діагностиці захворювань нирок.....	36
Карабут Л.В., Матвійчук О.П., Холодняк Д. Синдром діабетичної стопи як актуальне питання сучасності.....	37
Клименко В.І., Купновицька І.Г., Краснопольський С.З., Романишин Н.М., Вівчаренко М.П. Гомоцистеїн як скринінговий маркер виявлення серцево-судинної патології.....	38
Коваль С.М., Рєзнік Л.А., Старченко Т.Г., Мисниченко О.В., Пенькова М.Ю. Зміни швидкості клубочкової фільтрації за даними визначення креатиніну сироватки крові та їх взаємозв'язки з особливостями перебігу артеріальної гіпертензії.....	39
Комісарова Є.Є., Чікіткіна В.В. Контроль якості гістологічних досліджень та попередження артефактів заливки, фіксації, фарбування.....	41
Купновицька І.Г., Клименко В.І., Губіна Н.В., Фітковська І.П., Калугіна С.М. Роль лабораторної діагностики у формуванні майбутніх медиків.....	43
Литвинова О.М., Литвиненко Г.Л., Карабут Л.В., Матвійчук О.П. Динаміка рівня сечової кислоти у хворих на артеріальну гіпертонію.....	45
Лісецька І.С. Вплив різних видів паління на біохімічні показники ротової рідини в осіб підліткового та юнацького віку.....	46
Ложкіна Т.Я., Литвиненко М.І. Дослідження гемостазу: коагулограма, Д-дімер.....	47
Луста М.В., Воронкова О.С. Моніторинг резистентності <i>Streptococcus agalactiae</i> до антибактеріальних препаратів серед невагітних жінок.....	49
Мамонтова Т.В. Перспективи впровадження штучного інтелекту у діяльність клініко-діагностичних лабораторій.....	49
Матвійчук О.П., Матвійчук А.В., Підгайна В.В., Козачок А. Гігієнічна оцінка стану джерел питного водопостачання України та Харківського регіону в умовах війни.....	50
Олексюк-Нехамес А.Г. Лабораторна діагностика нейрозахворювань і кореляційні зв'язки з нейрофізіологічними обстеженнями.....	51
Остапенко А.О., Воронцова Л.Л., Коваленко В.А. Дослідження циркадних ритмів показників згортаючої системи крові у хворих на ішемічну хворобу серця.....	54
Підгайна В.В., Карабут Л.В., Матвійчук О.П. Вплив крему з екстракту кори верби білої та цинку на вміст Ig E в крові на тлі алергічного дерматиту.....	55
Прейс Н.І., Савицький І.В. Дослідження змін нейрохімічних змін сітківки ока щурів за умов діабетичної ретинопатії.....	56
Робота Д.В., Павлов С.В., Бурлака Б.С. Шляхи створення моделей для сегментації повнослайдових зображень на основі програм з відкритим вихідним кодом.....	57
Саустян Я.С., Філіпцова О.В. Деякі аспекти класифікації та лікування алопецій.....	59
Селюкова Н. Ю. Важливість визначення рівня пролактину при аденоміозі.....	60
Слободян Ж.Г., Савицький І.В. Динаміка цитокінового статусу у щурів за умов експериментального інсульту та коморбідної патології.....	61

Фролова Ю.В., Литвиненко М.І. Визначення специфічних антитіл класу Ig E у сироватці чи плазмі людини методом імуноферментного (ІФА) з метою діагностики алергічних захворювань.....	62
Цинкуш Р.В. Біохімічний скринінг хворих з дефектами зубних рядів.....	64
Швець Н.І., Бенца Т.М., Безрученко О.О. Дослідження параметрів системи згортання крові у пацієнтів з цукровим діабетом 2 типу, які перенесли коронавірусну інфекцію.....	65
СЕКЦІЯ № 2. ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА ХВОРОБ ТВАРИН	
Brinza Ion, Boiangiu Razvan Stefan, Dumitru Gabriela, Hritcu Lucian. Exploring the therapeutic potential of coriander essential oil in zebrafish model with cognitive impairment	68
Dankevych N.I., Küçüksaraç Nilhan. Prevention of hoof onychomycosis in horses.....	68
Honceriu I., Hritcu L. Novel insights on the okadaic acid-induced zebrafish model of Alzheimer’s disease and the anti-dementia potential of some natural bioactive compounds in the animal model.....	70
Khvorost O. P., Oproshanska T. V., Skrebtsova K. S. Perspective plant raw material that having an immune- stimulating and metabolism-normalizing activity.....	72
Kravchenko V.M., Seniuk I.V., El Hajjami Nada, Gutorka Mykyta. Viral diseases of roundhorned, cartilaginous, bony fish, amphibians, reptiles.....	73
Soloviova L.M. Capillariosis of chicken in the household.....	75
Zhelavskiy M. M., Kernychnyi S. P., Betlinska T.V. Clinical approaches to the diagnosis and treatment of pregnancy toxemia in cows and ewes.....	76
Авраменко Н.В., Козій Н.В., Шаганенко Р.В., Шаганенко В.С. Фармакотерапевтична ефективність «Комбітрему» за фасціольозу овець.....	78
Борковський Р.О. Атомно-емісійна спектроскопія – ефективний метод для визначення кількості мікроелементів в кормі для птиці.....	80
Богатко Н.М., Кіт А.А., Богатко А.Ф. Державний контроль харчових продуктів за їх реалізації на ярмарках.....	81
Богатко Н.М., Мазур Т.Г., Букалова Н.В., Приліпко Т.М., Богатко А.Ф. Встановлення фальсифікації сметани за розробленими запатентованими методиками	83
Богомолова П.В., Стегней М.М. Морфологія деяких органів травлення і дихання червоновухої прісноводної черепахи	85
Боровков С.Б., Боровкова В.М. Діагностика метаболічному синдрому у коней.....	86
Букалова Н.В., Богатко Н.М., Приліпко Т.М., Лясота В.П., Богатко А.Ф. Аналізування безпечності, якості та конкурентоспроможності яєць перепелиних харчових вітчизняного виробника.....	87
Буряк Р.В. Сучасні досягнення та перспективи клінічної лабораторії в діагностиці хвороб викликаних ектопаразитами у дрібних тварин.....	89
Буткалюк Ю.М., Желавський М.М. Раціональні підходи щодо удосконалення профілактики метаболічних зрушень в організмі корів в транзитний період.....	90
Веклич С.Ю., Грушанська Н.Г. Аритмогенна кардіоміопатія у собак породи боксер	91
Галузінська Л.В., Сенюк І.В., Кравченко В.М. Дослідження зміни деяких біохімічних показників у умовах індометацинової виразки шлунку у щурів.....	92
Гарагуля Г.І., Баско С.О., Родін М.Ю., Рагуліна К.О., Жигулін М.О. Механізм формування імунної відповіді на рослинні вакцини.....	94

БІОХІМІЧНИЙ СКРИНІНГ ХВОРИХ З ДЕФЕКТАМИ ЗУБНИХ РЯДІВ

Цинкуш Р.В.

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет, м. Запоріжжя, Україна

Актуальність. У сучасній стоматології скронево-нижньощелепні розлади (СНР) за частотою посідають третє місце серед всіх стоматологічних хвороб після карієсу та його ускладнень і патології пародонта. За даними статистики, розлади скронево-нижньощелепних суглобів (СНЩС) на різних стадіях виявляють у 25-65% населення земної кулі. Не випадково саме ця патологія потрапила в поле зору вчених, адже захворювання СНЩС посідають особливе місце в клінічній практиці у зв'язку зі складністю клінічної картини, яка нерідко нагадує перебіг хвороб, що перебувають у межах компетенції лікарів різних спеціальностей. Порушення оклюзії (змикання зубів), які можуть виникнути внаслідок відсутності зубів, аномалій прикусу, неправильного зубопротезування та інших факторів. При оклюзійних патологіях відбувається зміна у характері жування, що призводить до постійного перенапруження жувальних м'язів з одного боку і їх несинхронного скорочення, розбалансованість в суглобі. Все це викликає психогенні чинники (стреси), в результаті яких розвивається стан з сильним стисненням зубів і, відповідно, м'язовий спазм. Розробка комплексних підходів до скринінгу важкості перебігу СНЩС на сьогодні є актуальною задачею сучасної стоматології. Останнім часом у практичну стоматологічну діяльність у комплекс діагностичних підходів запроваджено біохімічні методи діагностики з використанням високоінформативних біохімічних маркерів, які визначаються у ротовій рідині. Зокрема, особливий інтерес представляють маркери метаболізму кісткової тканини.

Мета дослідження – дослідити характери вмісту маркерів метаболізму кісткової тканини (лактоферин, кателицидин, MMP8) у хворих з дефектами зубних рядів.

Матеріали та методи. Результати досліджень базуються на обстеженні 50 пацієнтів. Пацієнти були розподілені на дві групи: клінічну, яка складалася із 25 пацієнтів, що мали дефекти зубних рядів (1 група), та контрольну групу із 25 пацієнтів, клінічно здорові (2 група). Концентрацію лактоферину (Lactoferrin) - (Hycult Biotech, Нідерланди), каталіцидину (Katalicidin) - (Hycult Biotech, Нідерланди) та MMP8 (Matrix Metalloproteinase-8) визначали імуноферментним методом у ротовій рідині.

Результати і висновки. Аналіз вмісту маркерів метаболізму кісткової тканини у ротовій рідині обох клінічних груп показав статистично вірогідне збільшення вмісту в ротовій рідині лактоферину – на 45% у хворих 1 групи у порівнянні з групою клінічно здорових пацієнтів. Також було зареєстровано збільшення концентрації MMP8 (на 50% по відношенню до 2 групи) та падіння концентрації каталіцидину у хворих 1 групи на 70% по відношенню до пацієнтів 2 групи.

Таким чином, проведеними дослідженнями встановлено, що у пацієнтів з дефектами зубних рядів, відбуваються патологічні процеси в ротовій порожнині із залученням як запальних та протизапальних факторів лактоферин, каталіцидин), а також на тлі деструкції кісткової тканини, про що свідчив приріст у ротовій рідині MMP8 і пошкодження більш суттєві, ніж у пацієнтів, умови праці яких безпечні.

Отримані нами результати, обумовлюють актуальність подальших досліджень вищезазначених маркерів у площині вивчення їх ролі у патогенезу захворювань ротової порожнини даної категорії пацієнтів.